

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W ekspedycji miesięcznie	1,65 zł.
Z odnośnikami miesięcznie	1,75 zł.
W agencjach miesięcznie	1,75 zł.
Przesłanie listu z odnośnikami	1,98 zł.

Przy waloryzacji obowiązuje odpowiednia dopłata.

W razie wypadków spowodowanych się wyszła, przeszkód w składaniu, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonej numerów

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Postalne konto czekowe 201.032.
Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnice,
Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.
Tel 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. pocz. 53

Główny redaktor: Dionizy Kowalski.

Chojnice, czwartek 7 sierpnia 1924 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 6-tam od wiersza piątym lub jego miejsce 6 groszy — Rekl. za tekst wiersz 3-tam, 12 groszy — Ogłoszenia akomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20%, nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tutejszej. Za 1-minowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Ogłoszenia przyjmują się do godz. 9. przed poł.

Prezydent Wojciechowski.

I. W Bydgoszczy.

Powitanie p. Prezydenta Rzeczypospolitej w Bydgoszczy było wspaniałe i serdeczne. Na dworcu powitał Go chór kolejarzy pieśnią „Gaude mater Polonia”. Widać dobrze śpiewali, bo p. Prezydenta śpiew zainteresował, tak, że po ukończonym śpiewie podziękował uściskiem dłoni p. dyrygentowi.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej był później na nabożeństwie, a już później uroczystości popłynęły zwykłą rzeczą kolejną. Pomiędzy innymi brał przez pewien czas udział w regatach wioślarskich, odbywających się o mistrzostwo Polski.

W mowie swej, którą wygłosił przy obiedzie, powiedział p. Prezydent Rzeczypospolitej pomiędzy innymi: „W Europie nurtują dziś dwa prądy: do ustalenia stosunków w drodze pokojowej i do braterstwa ludów, a z drugiej do zakłócenia spokoju i obalenia Traktatu wersalskiego i innych. Polska idzie za pierwszym prądem, bo przecież ona na swym szlaku wygłosiła hasło: „Za naszą wolność i waszą”.

Bydgoszcz — powiedział p. Prezydent Rzeczypospolitej — pochodzi od słowa „być gościem”. Jest wolą narodu, ażeby wróg w Bydgoszczy nigdy nie zagodził, ale kto w dobrej intencji do nas przychodzi, znajdzie w nas zawsze gościnnych gospodarzy.

Przenośnienie wywarło głębokie wrażenie.

Panu Prezydentowi towarzyszyli między innymi Biskup połowy ks. Gall, wojewoda poznański, generał Jung, prezydenci Poznania i Bydgoszczy i rozmaici inni dostojnicy.

Bydgoszcz na przyjazd Dostojnego Gościa przybrała szatę odświętną, w jakiej jej bodaj nigdy jeszcze nie oglądano. Nawet Wilhelm II. podczas wizyty swej przed 20 laty nie widział jej tak przyozdobionej. Nie ma prawie domu, któryby nie był przybrany zielenią i sztandarami, dywanami i obrazami.

Sympatyczne wrażenie wywarła także postawa ludności niemieckiej, która ozdabiając domy swoje przyczyniła się niemniej do podniesienia nastroju świątecznego. Podnieść i to należy, że cechy niemieckie wzięły gremialny udział w tworzeniu szpalerów.

II. W Tucholi.

Powitanie na granicy.

Po raz drugi wita Pomorze Prezydenta Pana Wojciechowskiego. Na nowo przekracza Prezydent Rzeczypospolitej granice Pomorza. Jest to chwila dziejowa. Tuż nad granicą Poznańskiego w pobliżu majątku Motylowa żegna Pana Prezydenta wojewoda poznański Bniński. Na pograniczu Pomorza snuje się wstęga girlandy z zielenią, przecina ją wojewoda pomorski dr. Wachowiak i pierwsze gromkie: „Witaj nam Dostojny Prezydencie” ulatuje z ziemi pomorskiej. Przedstawiciel Pomorza pan wojewoda Dr. Wachowiak a następnie p. Starosta powiatu tucholskiego Dr. Bartz przyjmują na ziemi tucholskiej tego, którego tysiące serc kochają jako ojca Pomorza, jako ojca Polski. I oto dziewczynka, dziecinnie niewinna zaoferowała Panu Prezydentowi bukiet kwiatów, czystych, śnieżnie białych lili, jak czystym jest uczucie Pomorza, do Przedstawiciela Majestatu Rzeczypospolitej. Podchodzi następnie matrona-matka, kłania się głęboko i ze wzruszenia łkając, najświętsze uczucia matek — Pomorzanki składa u stóp Majestatu Ojczyzny. Pan Prezydent wzruszony serdecznością przywitania żegna Pomorzankę kresowych, wsiada do samochodu i mknąc samochodem po szosie do Tucholi.

Co się dzieje w Tucholi?

Tymczasem w Tucholi wra gorączkowa praca, czyni się ostatecznie przygotowania. Dekoruje się domy

Kurs polskiej marki

z dnia 5 VIII. 1924.

Gdańsk:	1 dolar =	5,23 złotych
	100 złoty =	109,50 guld. g.
Warszawa:	1 dolar =	5,21 złotych
	1 gd. gul. =	0,92 złotych
Marki rentowe =		1,27 1/2 złotych

zielenią, popiawia się tu i tam ozdobą bram triumfalnych, które niejednokrotnie oryginalnie piękny widok sprawiają. Naprzykład brama Straży pożarnej przy rynku imponująco się przedstawi, widać na niej wszelkie narzędzia i przybory strażniczo-pożarnej Brama Tow. Ziemiańsk i Kółka Rolniczego ozdobiona kłosami zboża, narzędziami rolniczymi, jak kosami, grabiami, bronami, plugami ogólną na siebie uwagę zwraca. Przy bramie sokolej potężny sokół — ptak u wierzchołka wita Pana Prezydenta. Wszystkie towarzysztwa i korporacje i szkoły ustawiają się, poczawszy od bramy pierwszej pod Prusoz aż hen pod rynek.

Nadjeżdża kilkanaście samochodów, z pierwszego wychodzi Pan Prezydent, którego witają niemiłkająco okrzyki: „Niech żyje”.

Muzyka 66. pułku piechoty gra hymn narodowy, mężczyźni odkrywają głowy, stoją na baczność, a tylko piersi oddychają potężnym poczuciem miłości Ojczyzny. Pochodzi burmistrz p. Saganowski.

Przemowa burmistrza.

Najdostojniejszy Panie Prezydencie!

Miasteczko nasze położone wśród borów doczekało się tej radosnej i szczęśliwej chwili przyjazdu Najdostojniejszego Gościa. Mieszkańcy przeżywali smutne czasy długoletniej, niewoli, w których cierpiące pokolenia ludu polskiego śniły o wolności. Z końcem morderczej wojny światowej pękły okowy krepujące wolność naszą; stanęliśmy na przełęczach czasów, w których sprawiedliwość triumfuje nad gwałtem, ideał nad żelazem, wolność nad tyranstwem, dobro nad złem; spadły z nas kajdany i z gruzów pruskiej potęgi powstał jak feniks z popiołów Orzeł Biały. Gdy Ojczyzna wymagała ofiar, spieszyli synowie tucholscy swej ukochanej Matce z pomocą. Radość zapanowała w sercach tucholskich Polaków w chwili przyłączenia nas do Ojczyzny, naszej ukochanej Polski, bo upragnionym celem naszym było utworzenie Zjednoczonej Polski. Z tego stanowiska nie pozwolimy się zepchnąć. Dowodem naszej gorącej miłości Ojczyzny było upragnione oczekiwanie przybycia Najwyższego Dostojnika Państwa, którego w imieniu mieszczaństwa tutejszego staropolskim zwyczajem mam zaszczyt powitać składając zarazem hołd i cześć.

Przed kościołem i podczas nabożeństwa.

Po tej mowie kroczy Pan Prezydent dalej, przystaje do zarządów poszczególnych organizacji, ścisła ręka temu i owemu, a ludność popada w coraz większy zachwyt i wie się i najchętniej uniosła by kochanego Prezydenta na swych barkach. Pan Prezydent ze swą, wśród której widać szereg wyższych oficerów, między innymi pułkownika M. elżyńskiego, wodza powstańców i wojsków, głównego naczelnika Sokółów p. Prądzyńskiego, senatora p. Jante Polczyńskiego, prela na Sejm z Chrześcijańskiej Demokracji ks. Dachowskiego, dalej p. wojewodę pomorskiego, starostę krajowego itd., kroczy przed kościół, gdzie go oczekuje duchowieństwo z ks. Kanonikiem Wegnerem na czele. Z uroczystym „Te Deum laudamus” wprowadzają Pana Prezydenta do kościoła. W kościele odbywają się modlitwy, a w końcu potężnie brzmi pieśń „Boże coś Polskę”.

Zwiedzanie Tucholi.

Z kościoła udaje się Pan Prezydent na zwiedzanie seminarjum duchownego, gdzie w auli pod batutą utalentowanego dyrygenta p. Warczaka przyjęto go nader pięknym koncertem smyczkowym. Zwłaszcza utwór własnej kompozycji p. Warczaka „W borach tucholskich” nadzwyczaj pięknie wypadł, za co też dyrygent w dowód uznania otrzymał fotografię Pana Prezydenta z jego własnoręcznym podpisem. Następnie zwiedzono wystawę robót uczniowskich, które ogólny podziw wywoływały. Ze seminarjum zwrócono się do starostw. Pan Prezydent niejednokrotnie zatrzymywał się przed szpalerem radośnie go witających dzieci, pieścił je niejednokrotnie, widać było jak dziatki najchętniej hurmem całowałyby ręce Pana Prezydenta. Radości nie było końca, rozpromienione twarze, roziskrzzone oczy, serca gorące pały miłością do kochanego Pana Prezydenta. Na starostwie przyjmował wysokich gości ze staropolską gościnnością wdzięczny gospodarz pan starosta Dr. Bartz. I oto podczas pobytu Pana Prezydenta w starostwie nadeszła prośba o ulaskawienie skazanego przez sąd lwowski na śmierć za popełnienie rabunku niejakiego Gawryczyka. Pan Prezydent raczył łaskawie

uwzględnić prośbę, co jest nowym dowodem jego współczynnemu. Odbyły się następnie posłuchania prawie wszystkich organizacji tucholskich. W dalszym ciągu i dano się do hotelu pana Ellersa, gdzie spożyto śniadanie, podczas którego przemawiał przewodniczący Rady miejskiej p. Janeczkowski, którego przemowę podamy osobno.

Po tem przemówieniu nastąpiła mowa starosty p. dr. Bartz, którą również osobno podamy. Pan Prezydent w odpowiedzi swej stawił lud pomorski, jako ten, który przetrwał czas niewoli, który zachował swą polskość na tym skrawku ziemi, który prowadzi do morza, jako do okna, przez które dopiero patrzeć możemy na szeroki świat.

Wobec doniosłości mowy Pana Prezydenta podamy dokładną mowę jego w następnym numerach. Podamy również bliższe szczegóły o dalszym pobycie p. Prezydenta w powiecie tucholskim.

Robota komunistyczna.

W ostatnim czasie namnożyło się tyle wiadomości o robocie komunistów we wszystkich krajach i społeczeństwach, że niejedynemu z czytelników zapragnie wywieść się bliższych szczegółów o tej robocie i o najbliższych zamiarach moskiewskich zapalczyków świata.

Ze wszystkich wiadomości wynika jedno: im bardziej Europa pragnie umocnić rządy sowieckie, tem otwarciej szerzą one wszędzie zarazę swą. Dla czego? Zdać im się, że Europa przez powolne uznanie ich rządów pragnie sowieci przerobić na swego pomocnika, ażeby mu wyrwać kły i drapieżne pazury niszczyciela obecnej kultury i zrobić z niego pożyteczne narzędzie ludzkości. Im zatem więcej ustępstw będą robili narody bolszewikom, tem gorzej będzie dla nich. Napuszczają one tem więcej kóz do swych ogrodów.

Dążeniem komunistów jest rozwalić na świecie ustrój obecny. Chcą pogrzebać całą dwutysięczną kulturę chrześcijańską jako ich zdaniem zbudowaną na ucisku jednych przez drugich, czyli zbudowaną na podstawie kapitalistycznej.

Kapitał czy to w postaci pieniądza, czy towarów tworzy bogactwo, bogactwo jest źródłem wytwarzania nierówności wśród rodzaju ludzkiego, a zatem przez z kapitałem. Jak wiadomo, różni się tu bolszewizm od socjalizmu jedynie formą przeprowadzenia tej nauki. Socjaliści chcą usunąć kapitał powoli przez coraz większe demokratyzowanie narodów i zrównywanie ich pod względem narodowym i społecznym, zaś bolszewicy chcą doprowadzić do tego krwawą drogą gwałtu, jak to zrobili z Rosją.

Skutkiem tego nie liczą się bolszewicy z niczem. Gdyby mogli, to sprawdziliby na całym świecie trzęsienie ziemi, ażeby tem prędzej zniszczyć na nim całą obecną ludzkość i kulturę i stworzyć raj bolszewicki. Peniwał ludzkość widzą ten raj w Rosji, nie chcą o nim wiedzieć i zabezpieczą się przed bolszewizmem, więc bolszewicy odgrywają rolę międzynarodowych zbrodniarzy, ażeby gwałtem ograbić ludzkość z tego co posiada. Niewyczerpane są wprost środki bolszewizmu pod tym względem.

U nas w Polsce chcieli wysadzić w powietrze prochnię we Lwowie. Wciąż wylapuje się jednostki, które w podejrzany sposób kręcą się około prochni i innych zakładów wojskowych. Robią to pod hasłem „wojna wojnie!” ażeby znajdować głupich, którzy niszczyć będą przybory wojskowe, by zostawić naród bez obrony i tem łatwiej go napaść.

W Warszawie przyłapano szajkę żydowsko-bolszewicką, która szerzyła wśród inteligentnej młodzieży zgniliznę bolszewicką, ażeby wychowywać ją na swych późniejszych agitatorów.

Za pomocą Dąbala i innych pragną pogłębić ducha klasowego w narodzie. Pragną robotników i małych rolników podszczuć przeciwko reszcie rolnictwa, ażeby wytwarzać między nimi przepaść i doprowadzić do bratobójczej walki w społeczeństwie.

Jednym słowem żaden środek nie jest bolszewizmowi za nikczemny, byle szerzyć w narodzie nispokój i trwogę.

Obecnie zamierzali komuniści zagarnąć pod swe wpływy 200 tysięcy robotników na Górnym Śląsku, ażeby w wołać zamęt i pogłębić w robotnikach nienawiść do fabrykantów, właścicieli i narodu. Dotąd im się to nie udało.

Mamy mały obrazek pracy bolszewizmu.

To samo robią w Niemczech. Chcą przedewszystkiem obrzydzić Niemcom sławienie 10 letniej rocznicy wybuchu wojny przez urządzenie ogromnego pochodu z inwalidów, wdów, sierót, bezrobotnych, dzieci itd., ażeby ukarać następstwa wojny. Równocześnie chcą w Berlinie wywołać krwawy bunt.

Stwierdzono w Niemczech istnienie niezwyklejki celem mordowania znaczących ludzi i polityków. Stwierdzono dalej ogromne zapasy pochowanej broni i prochu.

To samo urządzają bolszewicy w Bułgarii, Rumunii, Jugosławii, na Łotwie, w Grecji, Francji itd. Głównie zawzięli się na drobniejszą ludność rolniczą, ażeby tworzyć z niej klasową międzynarodową, która by toczyła zaciętą walkę z resztą narodu. Zamówili sobie nawet do Moskwy przywódcę chorwackich chłopów Radicza.

Ta podczuwająca robotą zamierzają rozbijać zgodę i zdrowe gospodarstwo wśród narodów, osłabiać siłę i jedność narodów, doprowadzać do anarchii, to jest do rozpadania się wszystkiego, ażeby w końcu uchwylić rządy w swe ręce.

Należy nam się mieć w obec tego na baczności. Dotąd to bolszewickie niebezpieczeństwo nie jest dla nas tak groźne. Stanie się ono niem jednak, gdy nie przestaniemy nareszcie prowadzić polityki klótni partyjnych, wskutek czego nie możemy stworzyć ani silnego rządu, ani wzbudzić jakiegos zaufania do naszych rządów wśród innych narodów. Zaledwie zdołaliśmy stworzyć wspólny front w stosunku do naszych mniejszości, już w tydzień później zdołaliśmy ten front rozbić ku pociesze i radości tych, którzy na tej niezgodzie dobrze wychodzą.

Zatem powtarzamy: im silniejszymi będziemy wewnątrz, tem więcej zabezpieczymy kraj przed potęgami przewrotu, a zwłaszcza przed bolszewizmem.

Co mówi minister Grabski o obecnym przesileniu gospodarczym?

We wywiadzie z przedstawicielem „Gazety Warszawskiej” omówił minister Grabski obecnie przesilenie gospodarcze. Na zapytanie, czy przesilenie go spodarze należycie się uwydatniło, pan minister zaprzeczył. Powiedział mniej więcej tak:

„Gdyby przesilenie gospodarcze było u nas zdrowe, to mielibyśmy dziś już znaczną zniżkę cen, a tymczasem jest przeciwnie, ceny zamiast spadać, to idą w górę, a to jest niedobre. Tylko wtenczas można mówić o procesie uzdrawiania stosunków gospodarczych, gdy koszty wytwórcze będą tańsze i gdy towary w cenie obniżają się znacząco. Właśnie to, że my dotąd bankrutów nie mamy, nie jest bynajmniej pomyślną rzeczą, bo to świadczy, że ceny stoją. Dopóki nie nastąpi masowa wyprzedaż towarów, dopóki zatem wytwórczość towarów nie będzie tak niska, ażeby zmusić fabrykantów do obniżania cen i do wyzbywania się starych zapasów z powodu spadku cen, dopóty nie można mówić o ostrym i zdrowym przesileniu, i tem samem nie można mówić o uzdrowieniu gospodarki wewnętrznej.

Zaprowadziliśmy 10-godzinny czas w hutnictwie, ażeby doprowadzić do tańszej wytwórczości. Nie jestem jednak zadowolony — powiada p. minister — ażeby ceny były tańsze przez przedłużenie czasu pracy w górnictwie. Jednym z powodów, który toczy nasze życie gospodarcze, jest nadzbyt wysoka stopa procentowa. Tu musimy walczyć, ażeby zważyć nadmierne procenty. Wysilki rządu dały już pewne wyniki, ponieważ akcje przemysłowe poszły w górę. Tego jednak za mało dotąd.

Na drugie zapytanie wywiadowcy: Jakie obowiązki spadają na społeczeństwo w czasie gospodarczego przesilenia, powiedział minister Grabski tak: „Przedewszystkiem nie należy uprawiać liźny pieniądźmi.” Dalej należy starać się w kupiectwie i handlu o zniżanie cen. Trzeba wrócić do dawniejszej solidnej podstawy: „Wielki obrót — mały zysk” a nie przeciwnie.

Dalej stawil wywiadowca ministrowi takie zapytanie: „Pożyczki zagraniczne są nam bardzo potrzebne. Jaką drogą możemy do nich najłatwiej dojść?”

Na to, odpowiedział minister: „Dopływ obcych kapitałów jest bardzo pożądanym, byle po tańszym procentie i na dłuższy termin. Tymczasem dużo naszych osób płaci zagranicą każdy procent, byle uzyskać pieniądze. To nie jest dobrze, bo to nam zdręczy kredyt państwa. Ale pieniądze są dla nas zagranicą i naprzykład przemysł cukrowniczy otrzymuje pożyczki na stosunkowo niewielki procent. Rząd pożyczek nie potrzebuje i o nie się nie ubiega. Chętnie za to udziela poręki przemysłowi.

— A monopole jakie dadzą dochody? — zapytał dalej wywiadowca.

— No to mogę powiedzieć, że dochody z monopolu tytoniowego i spirytusowego pokryją latwo 25 procent naszego budżetu, to jest naszych dochodów i wydatków. Największych jednak dochodów spodziewać się można dopiero w latach 1926/1927.

Sprawy polityczne

na podstawie otrzymanych telegramów.

Niebezpieczny konkurent.

Wielki angielski przemysłowiec Fryderyk Mills oświadcza, że nie może tego pojąć, że pragnie się

Niemcom pożyczki udzielić. W ciągu kilku tygodni po otrzymaniu tej pożyczki staną się one groźnym konkurentem. Obecnie nie mają pieniędzy na zakupno surowca, są nawet dłużne wielkie sumy za kupiony materiał. A gdy pieniądze otrzymają, to Fracja i Anglja natychmiast odczują następstwa. Dla tego jest wprost głupotą udzielać Niemcom kredytu.

Bawaria przeciw republice.

Bawarski minister spraw wewnętrznych przyjmował w piątek przedstawicieli gazet, którym powiedział, że uważa rządy republikańskie w Niemczech za śmieszność. Bawaria te rządy coprawda znosi, bo inaczej postąpić nie mogła, ale ich nie uznaje i dla tego rząd bawarski w uroczystościach republiki niemieckiej udziału brać nie będzie.

Co się dzieje w Londynie?

Nadeszła wiadomość, że właściwie najważniejsza przeszkoda na drodze porozumienia się z Niemcami została usunięta. Chodziło o postępowanie w razie stwierdzenia złej woli Niemiec w przyszłości i nieplacenia długów. Otóż tu przyjęty został pomysł Francji. Komisja Odszkodowawcza pozostanie jak była i ona będzie o złej woli Niemiec rozstrzygała. Jeżeli wśród jej członków nie będzie jednomyślności, natenczas wybranych zostanie do rozstrzygnięcia spraw trzech arbitrow czyli sędziów i to jeden z grona mniejszości, jeden z grona większości i obywatel Ameryki, który tej trójce będzie przewodniczył. Sędziów wybiera Komisja Odszkodowawcza, a gdy nie byłoby co do tego zgody, to ich mianuje na 5. lat prezes Trybunału w Hadze.

Rozprawy nad rozstrzygnięciem tego ważnego punktu trwały przez 6 godzin i to od 11 godziny wieczora do 5 godziny rana.

Sprawy polskie

na podstawie otrzymanych telegramów

Przyczyny strajku na Górnym Śląsku.

Komuniści nie mają dotąd szczęścia, ponieważ netylko władze, ale również i związki zawodowe na lep ich ałecanek nie idą. Pracodawcy byli w środę we Warszawie. W najbliższych dniach dowiemy się, po co tam jechali. Główną przyczyną sporu było rozciągnięcie dnia roboczego również na huty cynkowe, gdzie nawet przed wojną 10 godzin nie pracowali, ponieważ praca w nich jest dla zdrowia ogromnie szkodliwa. Ale wreszcie byłiby się robotnicy na ten wyjątek również zgodzili, gdyby nie to, że chcieli im ująć zarobków.

I tu spoczywa główne zło. Artykuły żywnościowe rosną, a tu rząd mało robi, ażeby drożyznie zapobiegać. A najwięcej winni to pośrednicy, bo rolnicy zapewniają, że artykuły u źródła nie podrożały.

Dalej robotnicy, którym pragną zarobków ujmować, patrzą u góry na zbytki. Urzędników wszędzie się namnożyło, wprost niepotrzebnie. Większość opływa w zbytkach większych, niż przed wojną. Zbytkowych samochodów coraz to więcej, urzędzenia biurowe narzucają się wyrafinowanym zbytkiem, a tu robotnicy nie wiedzą, gdzie głowę skłonić. Niechby w miejsce tych zbytków stawiali lepiej mieszkania robotnicze. Zamiast robotnikowi odebrać, należałoby władzom najpierw tu zajrzeć, bo robotnik, który za przyłączenie Śląska do Polski krew przelewał, nie zasługuje na takie traktowanie.

Komuniści bardzo ruchliwi.

Komuniści prowadzą niezwykłą agitację, ażeby opanować strajk górnośląski. W tym celu nawiązali stosunki ze zagłębem dąbrowskim, sprowadzając stamtąd agitatorów. Związki zawodowe oświadczyły się z całą stanowczością przeciw tej robocie. Tak samo i w samej Warszawie wzmagają się agitacja komunistyczna. Komuniści zaczynają tam tworzyć nawet bojówki pod nazwą „obrona czynu.”

Wiadomości kościelne.

Misjonarze męczennicy.

Lista misjonarzy zabitych w Chinach od początku 19 wieku (więc od stu lat) obejmuje, jak oblicza pariski „La Croix” 7 Biskupów, 84 kapłanów, 3 braci, 19 siostr, według narodowości zaś 78 Francuzów, 16 Włochów, 16 Belgijczyków, 6 Holendrów, 2 Niemców, 1 Hiszpan, 1 Irlandczyk, razem 118 misjonarzy.

Z męczenników francuskich 45 należało do Stowarzyszenia Misyj zagranicznych w Paryżu, 8 do Zgromadzenia św. Wincentego a Paulo Misjonarzy (Lazarystów), 7 do Tow. Jezusowego, 7 do Instytutu Braci Mniejszych Maryi. Ze Siostr należało 6 do Zgrom. św. Wincentego a Paulo, 2 do Siostr Opatrzności, 3 do Franciszkanek misjonek Maryi.

Pięciu męczenników francuskich zostało policzonych przez Kościół w poczet błogosławionych. Są to błogosławieni Ludwik Dufresse, Franciszek Clet, Gabriel Perboyre, Auguste Chapdelaine, Piotr Néel.

Kronika miejscowa.

Chojnice, dnia 4 sierpnia 1924 r.

— W ostatnim czasie podskoczyły sławienie ceny za nabiał. Za masło żądano na targu 2,20 zł, a znaleźli się i tacy, co ośmielili się zażądać jeszcze więcej. Władze przypominają się naszym poszcze

gólnym rolikiem stare miljonowe osazy — kiedy w minucie ceny wzrastały — niepotrzeba było się wówczas ograniczać, bo na kilka miljonów nie przyszło, choć się zgubiło. Dział się naszym szanownym gospodynom niepodobna gospodarzyć z groszem, aczkolwiek jest to jednostka więcej wartościowa aniżeli dawniejsze miliony. Szkoda tylko, że dla tych kochanych podbijaczy cen nie ma osobnych przepisów karnych, ażeby zrozumieli ostatecznie, że nastaly teraz inne osazy.

— W mieście naszym pojawiają się handlarze domokrażni z bławatami. Są to przeważnie Włochy. Chodzą po domach i zaofiarowują materiały ubraniowe, wyjątkowo dobre gatunki po niskich cenach, tworząc temsamem naszym kupcom dużą konkurencję. Dziwić się tylko trzeba, że mogą oni o niemal połowę taniej sprzedawać od naszych kupców — na czem więc to zależy.

Rozgoryczenie wśród tut. kupców jest wskutek tego też wielkie. Dowiadujemy się w ostatniej chwili, że policja się w to wnięszala, stwierdzając, że owi handlarze nie mieli papierów całkiem w porządku, upoważniających ich do handlu domokrażnego. Kazano im te braki zaraz usunąć.

— Kredyt rolny dla Pomorza. Dzięki zabiegom ziemian pomorskich Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił 200 000 zł dodatkowego kredytu krótkoterminowego na żniwa dla Pomorza, które z 8 000 000 zł przeznaczonych dla rolników całego kraju otrzymało dotychczas zaledwie 200.000 zł.

— Znany tu obywatel p. Jan Loch zajmujący stanowisko w administracji państw. rozpoczyna z dniem 7 bm. swój 4-tygodniowy urlop kuracyjno-wypoczynkowy. Życzymy w czasie tym p. L. wszystkiego najlepszego. — Dodać należy, iż p. Loch jest również członkiem tut. klubu kreglarzy „Bałtyk” jako jeden z najlepszych zawodników — co dowiódł na ostatnich popisach w dniu 8 bm. osiągnawszy 2-gą nagrodę. W obec tego życzymy i w tym kierunku p. L. w przyszłości wielkiego powodzenia — aby swą osobistością jak również i swą niezmordowaną pracą pomógł doprowadzać klub ten do najwyższego znaczenia.

— Na budynku magistrackim widnieją na ścianie z podwórza napisy na emaljowych szyldach „Hacstür” — niewątpliwie stanowi to zbytek po krzyżakach — bo inaczej dawno byłyby takowe usunięte. — Zaznaczyć wypada że w okolicach nawet w okolicach czysto polskich nie napotyka się na tego rodzaju zabytki, przypominające dawniejszą kulturę polską na tych ziemiach, — bo z pewnością tego rodzaju wypadki stanowiłyby dla Niemców ciężki wybrzyk i byłyby ciężko strawne dla ich prakrzyżackich żołądków.

— Falszywe 50 groszówki. Ukazały się w obiegu aż dwa rodzaje falszowych monet 50-groszowych. Jeden typ falszyfikatów wykonany jest z cyny technicznej z pewną domieszką ołowiu, wskutek tego ma wygląd biało żółtawy i nie jest tak maternie wykończony, jak monety prawdziwe. Falszyfikaty te najskuteczniej dają się rozpoznać po szorstkim brzegu i chropowatym wyglądzie.

Drugi typ wykonany jest bardzo nieudolnie z odlewu ołowianego, wskutek czego wygląd ma ciemny bez połysku. Monety te posiadają również pewne usterki w rysunkach, wobec czego są łatwe do rozpoznania.

— Zawody piłki nożnej między „Klubem Sportowym” Czersk a tutejszą drużyną „Strzał” przy Tow. Młodzieży, które się odbyły w ubiegłą niedzielę na boisku w lesie, zakończyły się wynikiem 3 : 1 na korzyść „Strzału”, która też drużyna grała z przewagą. Pierwsza połowa gry zakończyła się wynikiem 1 : 1, natomiast w drugiej połowie druhowie „Strzału” grają żywym tempem i celowo tak, iż zdobywają drugie dwie bramki. Sędzia dobry.

Kronika prowincjonalna.

Czersk. (Zjazd delegatów Tow. Powstańców i Wojaków z okręgu starogardzko-kościerskiego). W niedzielę 27 lipca odbył się tu zjazd delegatów Tow. Powstańców i Wojaków okręgu starogardzko-kościerskiego, który zagał miejscowy prezes drh. Kuc. Na wstępie przemawiał prezes dzielnicy p. hr. Mielżyński, poczem — po przerwie obiadowej — wybrano marszałkiem zjazdu p. Prądzyńskiego ze Skarpy, a sekretarzem p. Standerę z Chojnic. Następnie wybrano nowy zarząd, do którego weszli: jako prezes drh. Prądzyński—Skarpa, wiceprezes drh. Hoffmann—Starogard, sekretarz drh. Bączkowski—Starogard, skarbnik drh. Kruze—Starogard, komendant drh. por. Kuc—Czersk, ławnicy drh. Krajnik—Tuzew, drh. Standerę—Chojnice, drh. Ostel—Nowe Golebiewko, drh. Motek—Luzino, drh. Krauze—Lubichowo, do komisji rewizyjnej drh. Biliński—Czersk, drh. Achtabowski—Więsbork i drh. Marciniak—Tuchola.

Na zjeździe reprezentowane były: Lubnia, Tuchola, Sępólno, Więsborck, Starogard, Kościerzyna, Kartuzy, Wejherowo, Waidowo, Karsin, Brusy, Nowy-Wiec, Skarszewy, Chojnice i Lubichowo.

Starogard. Fabryka tytoniu Goldfarba została przejęta przez Dyrekcję Monopoli Państwowego czyli stała się własnością państwa. Dyrektorem fabryki tej mianowany został jak się dowiadujemy, niejakiś p. Schmelenberg.

Lubichowo. pow. starogardzki. O parcelacji w powiecie piszą nam: Od kilku lat starają się obywatele z Lubichowa i okolicy u mlarodajnych władz o parcelację państwowej domeny Bielewo. Pan Komisarz Urzędu Ziemskiego z Starogardu robił nadzieję wiele, iż Bielewo w obecnym roku będzie rozparcelo-

wane. Tymczasem rok ubiega, a o parcelacji ani słychu? Obecny dzierżawca Bielewa p. Surny zamieszkuje tam.

Najlepsi obywatele Państwa łakną kawałka ojczyźnej gleby, lecz daremnie, a majątek państwowy ma osoba, która uważa go jako źródło sportu. Ojczyźna ziemia chce być obrabiana w pocie czoła, wtenczas będzie plonem dobrym, a skorzysta na tem i państwo.

Osiek powiat starogardzki. Dnia 31 lipca rano znaleziono w mieszkaniu pełnym dymu ks. wikarego Hugona Szpittera nieżywego, strasznie popalonego. Zmarł on, jak stwierdziła komisja śledcza, na udar serca. Przypuszczać należy, że siedząc wieczorem przy stole, rażony paralizem, upadł i ściągnął staczając się z kanapy na podłogę obrus ze stęła, na którym stała lampa. Skutkiem tego zapaliła się kanapa i tliła się przez całą noc; nie wynikł jednak większy pożar. Zwłoki nie żywego już ks. Szpittera popalone zostały tak, iż skóra była już zupełnie brunatna. — Zmarły cierpiał już od dłuższego czasu na serce. Ciało Zmarłego przewieziono do domu rodziny Jelskiego do Starogardu, gdzie dziś w poniedziałek, przed południem, odbył się pogrzeb. S. p. ks. Hugon Szpitter liczył 37 lat życia, a 12 kapłaństwa. —

N. o. w. p.!

Linja Tutejszy duszpasterz ks. Węsiara z powodu choroby udał się do zakładu leczniczego.

Kowalewo W sobotę przybył ks. Biskup Klunder do Kowalewa. Najprzewielebniejszy Pasterz przyjechał o godz. 3,40 p. p., poczem w otoczeniu księży i straży honorowej na koniach w strojach narodowych złożonej z obywatelstwa okolicznego, jechał Naprz. ks. Biskup, pięknie udekorowaną ulicą aż do magistratu, gdzie postawioną była piękna triumfalna brama. U progów magistratu Najprz. ks. Biskup zsiadł i przydziawczy odświętne szaty, przy dźwiękach orkiestry w otoczeniu wiernych cór i synów, pieszo udał się do kościoła, gdzie odprawił dziękczynne mszy i wygłosił przemowę w słowach pełnych zapału do wiernych. Po skończonym przemówieniu, wysoki Dostojnik udał się na krótki odpoczynek do plebanji, poczem nastąpiło bierzmowanie.

Wąbrzeźno. (Potwierzenie nominacji burmistrza) Radosną nowiną możemy się podzielić z naszymi czytelnikami, jak pisze „Głos Wab” mianowicie wybrany swego czasu przez Radę Miejską na burmistrza miasta Wąbrzeźna p. Schwarz, otrzymał w sobotę od p. Wojewody nominację na urząd burmistrza. — Wprowadzenie w urząd nastąpi według wszelkiego prawdopodobieństwa w przyszłą sobotę.

Z dalszych stron.

Bydgoszcz Dziwnych mieszkańców ma Bydgoszcz. Są tam ludzie, którzy widocznie w ciemnościach widzą a we dnie muszą mieć światło. Oto częściej już czytamy w gazetach tamtejszych, że w jasny dzień palą się tam często latarnie uliczne, a nawet główny odwach bywa za dnia oświetlany. Za to wieczorami i w nocy jest ciemno jak w miechu, i nikt na to nie sarka. Podobne stósunki panują podobno też w Poznaniu.

Białosłowie. Miejscowość ta leży na samych rubieżach Wielkopolski na głównym torze, łączącym Berlin z Prowami. Za pruskich czasów była ona zupełnie ziemoctną, a jeszcze teraz na ogólnej liczbie 3000 mieszkańców liczy 1000 Niemców. Tu bowiem wrogim nam duch szczególnie głębokie zapuścił korzenie, ażeby w pochodzie na wschód ogarnąć i uchwycić w żelazne swe klucze wszystkie polskie osiedla.

Parafia liczy 2800 dusz a obejmuje 10 osad. Kościoła niema tam dotąd. Nabożeństwa odbywają się w stworzonej na prędce, z cworaków przebudowanej kapliczce. W obec tego duszpasterz ks. Prob. Kopyński prosi o składki. Adres: Białosłowie w powiecie wyrzyskim.

Warszawa. W kinie „Reduta” popisuje się obecnie 11-letni chłopiec, Władzio Zwirlicz, który zgaduje myśli swego ojca, który jedynie posiada na niego wpływ. Siedzi on z zawiązanymi oczyma w odległości kilku lub kilkunastu metrów od ojca i wówczas odczytuje treść kartek, podsunętych ojcu, wykonując polecenia, które się ojcu szepciem powiedziało, zgaduje, co dana osoba trzyma w ręku, jak się nazywa, gdzie mieszka i t. p. Warunek jest jednak, że ojciec musi znać to wszystko, co chłopiec wygłasza lub wykonywa. Jest wielkie prawdopodobieństwo, że mamy do czynienia z prawdziwym medjum.

Ostatnie telegramy.

Nowy napad na Kresach Wschodnich.

W nocy z niedzieli na poniedziałek około 1-szej w nocy banda, licząca około 100 ludzi, napadła na Kresach Wschodnich na miasto powiatowe Stołpcę. Banda była zaopatrzoną w karabiny maszynowe i granaty. Wszelkie budynki zostały równocześnie zaatakowane, jak starostwo, Komenda powiatowa policji, posterunek policji miejskiej, stacja kolejowa, urząd pocztowy, Kasa Skarbowa itd. Ataki na starostwo,

Urząd Skarbowy itd. zostały odparte, za to urząd pocztowy został zrabowany, Stacja kolejowa zniszczona. We walce zostało zabitych: jeden urzędnik i 7 policjantów. Ujęto 2 napastników, z których jeden jest ranny. Zrabowanych zostało również kilka sklepów. 2 napastników ujęto. Reszta się rozbiegła.

Podczas napadu miasto było obstawione posterunkami. Ułani, wjeżdżający do miasta, spotkali zostali ogniem karabinów maszynowych. Wśród bandytów było mnóstwo osobników w piketach z gwiazdą sowiecką.

Na całym obszarze województwa jest wszystko w ostrym pogotowiu. Wojewoda wyjechał do Stołpców. Ogólne kierownictwo objął dowódca 9 brygady jazdy. Z Nowogrodka wyjechał do Stołpców wojewoda w towarzystwie władz sądowych. Bandyci, uciekając porzucili 3 kulomioty i wielką ilość granatów ręcznych. Jeden z bandytów złożył szczegółowe zeznania o organizacji bandytów. Na pograniczu sowieckim ćwiczą się i przygotowują się do napadów. Cała banda dojechała do polskiej granicy w samochodach ciężarowych.

W pościgu za bandytami odebrano im jeszcze 2 karabiny maszynowe, 5 karabinów ręcznych i 13 granatów. Stwierdzonem jest w każdym razie, że napady urządzają sowieci.

Poleżenie na Górnym Śląsku.

Dotąd spokojnie. Wpływ komunistów musza być słabe, skoro nie urządzili nawet zapowiadanego wlecia w Katowice b. Przyjazd posła komunistycznego Łanckiego nie nastąpił. Związki Pracowników Umysłowych powzięły ochwałę, że się przyłązą do strajku, gdyby rząd nie zrobił robotnikom ustępstw. W tym jeszcze tygodniu strajk się prawdopodobnie zakończy, bo dalsze przedłużanie byłoby dla rządu niebezpieczne.

Straszny wypadek kolejowy w Warszawie.

W Warszawie na dworcu wschodnim nastąpiło silne zderzenie pociągów, idącego od strony Siedlic, z parowozem rannym. Trzask żelazta, krzyki i jęki ranonych przepełniły w jednej chwili dworzec. Z pod gruzów wydobyto 20 osób pokaleczonych, z tych 8 ciężko rannych. Ze służby kolejowej zranionych zostało dwóch. 2 parowozy i kilka wagonów zostało uszkodzonych. Przyczyną było pijaństwo kierowników pociągu.

Chorwaci za międzynarodówką.

W Zagrzebiu odbył się w niedzielę kongres partii obłopskiej chorwackiej, która w zasadzie zgodziła się na przystąpienie do bolszewickiej międzynarodówki, by Niemcy poruszyli sprawę winowajców wojny i ooczyszczenie zęgień Ruhrzy z wojska. Macdonald zgodził się na to.

Konferencja z Niemcami odbyła się we wtorek w południe. Macdonald oświadczył, że poruszy wszelkie sprężyny, ażeby konferencja zakończyła się jeszcze przy końcu tego tygodnia.

Z pobytu p. Prezydenta Rzeczypospolitej w Bydgoszczy.

W drugim dniu pobytu p. Prezydenta Rzeczypospolitej w Bydgoszczy poświęcone zostały bardzo uroczyste sztandary 59, 61 i 62 pułku piechoty oraz 8 pułku konnych strzelców. Na obszernym placu ćwiczeń zgromadziła się cała 15 dewizja piechoty oraz wszystkie oddziały garnizonu bydgoskiego. Później brał udział w uroczystem posiedzeniu Izby Przemysłowo-Handlowej, następnie zwiedził państwową szkołę przemysłową. Około 6 godz. po południu był na wyścigach ulanów.

Na Górnym Śląsku dotąd spokojnie.

Wiadomości, jakoby wojsko miało obsadzić kopalnie i huty, jest nieprawdziwą. Wojsko niczego nie obsadzało, ponieważ wszędzie jest wzorowy porządek. Pracodawcy na niektórych kopalniach powierzyli urzędnikom prace niezbędne, co rozjąrzyło robotników, tak że jeden pokład został zalany.

Sparaliżowane powstanie.

Wszachniemy zamierzali urządzić w Kłajpedzie w nocy z 4 na 5 bm. powstanie, ażeby ogłosić Kłajpedę wolnym miastem z własnym rządem. Policja dowiedziawsza się o tajnym zebraniu, uczestników aresztowała i zabrała ważne dokumenty.

Mobilizacja w Bułgarii.

Wedle niesprawdzonych dotąd pogłosek rząd bułgarski powołał do czynnej służby 3000 rezerwistów. Jugosłowiański poseł w Sofji Marinkowicz zaprotestował przeciw tej mobilizacji i w porozumieniu ze swym rządem wystósował do rządów angielskiego, francuskiego i włoskiego depeaszę, protestując przeciwko wspomnianej mobilizacji. Do tego protestu zamierza się Grecja również przyłączyć.

Przeniesienie województwa

do Bydgoszczy zależy od pomieszczenia. Być może, że pozostanie ono w Toruniu, ponieważ urząd wojсковy zdecydował się opróżnić kasyno wojskowe na mieszkanie dla wojewody. Skutkiem tego województwo podług wszelkiego prawdopodobieństwa w Toruniu pozostanie.

Splata długu rosyjskiego.

Z Londynu donoszą, że pomiędzy światami a rządem angielskim został zawarty układ, na podstawie którego Rosja zobowiązała się zapłacić Anglii 28 milj. funtów szterlingów z ogólnej sumy 160 milionów, należnych Anglii od Rosji.

Nam na Pomorzu grozi ponowny wylew Wisły.

Staw wody pod Toruniem ma być niepokojący. Według nadeszłych wiadomości Wisła w górnym brzegu silnie przybiera i o ile by to potrwac miało jeszcze 12 godzin, grozi znów wylew Wisły.

Samorząd w Indjach.

Rząd angielski zamierza nadać podobno samorząd Indjom, który został im przyrzeczony już 1919 roku. Niebezpieczeństwo dalszej powodzi minęło.

Woda na Wiśle zaczęła opadać pod Krakowem zatem okolica Krakowska i nasze Pomorze dalszej klęski unikną.

Kpią sobie z wszelkich przyrzeczeń.

Rząd sowiecki podpisał 31 lipca ogólny protokół o ustaleniu granicy państwowej pomiędzy Polską a Rzeczypospolitą sowiecką. A w trzy dni później z tego układu zatkpił sobie, napadając na pograniczne miasto Stołbce.

Prezes Najwyższego Sądu senator Nowodworski umarł.

W sobotę zmarł śp. senator Nowodworski, Prezes Najwyższego Sądu. Nieboszczyk był kilkakrotnie ministrem i jednym z przywódców Chrześcijańskiej Demokracji.

W poszukiwaniu za zwłokami Matteottiego.

Zarządono wydobycie zwłok nieznannej osoby na cmentarzu, ponieważ zachodzi podejrzenie, że są to zwłoki Matteottiego.

Wielki pisarz umarł.

W Anglii zmarł w niedzielę nagle głośny współczesny pisarz angielski o światowej sławie Józef Korzeniowski. Był on Polakiem z pochodzenia i za takiego się uważał.

Ruch w Towarzystwach.

Chojnice. Baczność członkowie Towarzystwa „Zgoda”!! Z powodu poświęcenia sztandaru drużyny konduktorskich zebranie miesięczne wypadła i odbędzie się w niedzielę dnia 10 sierpnia br.

Chojnice. I Drużyna i Insp. IV zastęp urzędnika wycieczkę do Inowrocławia i okolicy. Zbiórka dnia 7 bm. o godz. 3³⁰ rano na dworcu. Stawili należy się w kompletnym przygotowaniu na 10 dniowy pobyt. Czuj! Zastępowy.

Chojnice. „Sokol” urzędnika w dniu 10 sierpnia br. wielką zabawę latową, połączoną z występem gimnastycznym Program wielce urozmaicony, jak wynika z porozwieszanych afiszów.

Na wzyt wymienioną zabawę, zapraszamy jak najprzejmiej wszelkie władze cywilne i wojskowe, jak również wszystkie Towarzystwa miejscowe z okolicy. Osobnych zaproszeń nie wysyła się. Czujem!

Dział gospodarczy.

Wstępne notowanie giełdowe w złotych i groszach.

Warszawa, 5 8. godz. 10. (A. W.)
Dolary 5.16 za dolara. Funty angielskie 22.89 za ft. ang. Franki francuskie 27,19 za 100 fr. Franki belgijskie 24.37 za 100 fr. Franki szwajcarskie 96.50 za 100 fr. Liry włoskie 22.50 za 100 lirów. Korony czeskie 15,12 za 100 kor. Korony austr. 7.26 za 100 koron.

Tendencja: utrzymana

Gdańsk 5. 8. godz. 10. (A. W.)

Dolary 5.69. Guldeny gdańskie 109 00 za 100 zł.

Targ na bydło.

Poznań, dnia 2. sierpnia 1924 r.

za bydło rogate	I. klasy	—
	II. klasy	70—72
	III. klasy	—
za owce	I. klasy	68—
	II. klasy	58—
	III. klasy	—
za cielęta	I. klasy	84—
	II. klasy	70—
	III. klasy	50—60
za świnie	I. klasy	125—
	II. klasy	116—118
	III. klasy	96—100

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Leon Kum.
Drukarni i nakładem Drukarni Dziennika Pomorskiego w Chojnicach.

Pończochy damskie pocz. od 1 zł.
" dziecięce " " 0,60
Skarpetki męskie — dziecięce rękawiczki

Ludwik Rasch

Towary krótkie — bielizna dziecięca — obsady.

Wierzchnie koszule, kotnierze, bielizna
spodnie Mako, parasole laski

3. 0. 515/23.

Uwierzytelniony odpis.

Skarb państwa zastąpiony przez Prokuratorję Generalną Rzeczypospolitej Polskiej Oddział w Poznaniu, powód wniósł do tut. Sądu

przeciw

b. urzędnikowi cywilnemu Maksymilianowi Kruk'owi ostatnio zamieszkałemu w Chojnicach, a obecnie nie znanego miejsca pobytu wniosek uzupełniający skargę z dnia 5. lipca 1923. Powód wnosi:

1) Pozwanego zasądzić na zapłacenie powodowi 162,08 złotych według kursu franka złotego w dniu za płaty wraz z 4% odsetkami od dnia 15. września 1921 r.
2) Pozwanego zasądzić na ponoszenie kosztów sporu włącznie kosztów postępowania aresztowego 3. 0. 19/22.

3) Wyrok uznać za tymczasowo wykonalny za złożeniem zabezpieczenia a to z następujących powodów: Przez D. O. K. VIII w Toruniu stwierdzonem zostało, że pozwany zatrudniony w roku 1921 w referacie Inwał. w Chojnicach popełnił nadużycie w wysokości 136,450,15 mk., która to suma z roku 1921 przeliczona na złote polskie stanowi 162,08 złotych.

Powód zapożywa niniejszem pozwanego do ustnej rozprawy przed Wydział II. Sądu Okręgowego w Chojnicach sala 55, na dzień 8 listopada 1924. o godz. 10. przed południem z wezwaniem o przybranie sobie adwokata urzędującego przy Sądach byłej dzielnicy pruskiej jako zastępcy.

Wyciąg skargi ogłasza się w celu publicznego do rżenia.

CHOJNICE, dnia 16. lipca 1924 r.

Sąd Okręgowy — Wydział II.

Obwieszczenie.

W rejestrze handlowym A tut. Sądu powiatowego wpisano pod nr. 314 firmę: Fabryka wódek i likierów, Władysław Literski, Brusy, a jako właściciela tejsze, kupca Władysława Literskiego w Brusach.

CHOJNICE, dnia 18 czerwca 1924 r.

Sąd Powiatowy.

Obwieszczenie.

W rejestrze spółdzielni tut. Sądu powiatowego wpisano pod nr. 2 przy Banku Ludowym—Brusy, sp. z o. p., że uchwałą walnego zgromadzenia z dnia 5. VI. 24 r. zmieniono § 49 statutu w ten sposób, że ogłoszenia spółdzielni następują w Poradniku Spółdzielni oraz w Dzienniku Pomorskim.

CHOJNICE, dnia 15 lipca 1924 r.

Sąd Powiatowy.

Obwieszczenie.

W rejestrze handlowym A. tut. Sądu powiatowego wpisano przy firmie H. Stroński i Ska. Dom Handlowy, że spółkę rozwiązano. Likwidatorami są spółnicy a to kupiec Hipolit Stroński i kupiec Stanisław Rzuchowski z Chojnic. Do zastępstwa są oboje tylko razem upoważnieni

CHOJNICE, dnia 24. lipca 1924 r.

Sąd Powiatowy.

Rozporządzenie.

Na mocy § 2. rozporządzenia policyjnego Pana Wojewody Pomorskiego przedłuża się godzinę policyjną w dniu 6. VIII. dla wszystkich lokalów w Chojnicach do godz. 2-giej w nocy

**Żniwiarki
Kosiarki
Grabie konne
Przetrzaskacze siana
Młocarnie
Maneże
Wirówki
Masielnice**
Wielki skład części zapasowych.
Dogodne warunki zapłaty.

Franc. Kłoss, Bydgoszcz
Tel. 1683. Rok zał. 1899. **Gdańska 17.**

Klinika lalek.

Wielki wybór w częściach składowych dla lalek, w lalkach chińskich, perukach, siatkach, warkocz. Fabrykacje z włosów i t. p.

Bytomski, Klinika lalek
Dworcowa 15 a. **Bydgoszcz**, Dworcowa 15 a.
Kupuje także wyczesane włosy.

We wtorek, środę i czwartek 5. 6. 7. sierpnia

Tylko trzy gościnne występy

w Hotelu Priebe wł. J. Kaletta

M. Górskiej

subretki

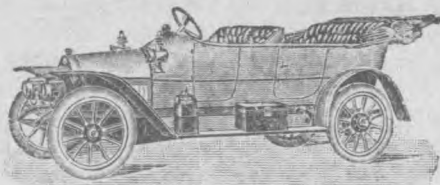
wykonawczyni typów wiejskich,

M. Dzieciolowskiej

kuplecistki. — Typy apaszowskie.

Nasz młyn w Ogorzelinach jest w biegu

I będzie znów dla Klienteli młęk.
Ogorzelińskie młyny T. z o. p.
Chojnice.

Centrala Samochodów Richarda Gehrke

Telef. 108 **Chojnice** Telef. 108

zaofiarowa

furmaństwo samochodowe

do jazd handlowych, służbowych i wycieczkowych, taksamo służy :-: krytym samochodem :-:

do transportu chorych

:-: po cenach przystępnych. :-:

Również poleca

benzynę, oleje, artykuły do młynów i gorzelnii.

DRUKI

wszelkiego rodzaju wykonuje szybko, gustownie i po cenach umiarkowanych :-: :-: :-: :-:

Drukarnia „Dziennika Pomorskiego”

CHOJNICE, ulica Człuchowska nr. 13.

Reforma rolna

będzie dopiero aktualna, skoro wykupimy te grunta i posiadłości, które na wykupienie i kupno czekają.

Webec tego poleca

ODDZIAŁ I.: wielka ilość nieruchomości, wszelkiego rodzaju, majątki ziemskie, gospodarstwa, zagrody, goścince, domostwa połączone z przedsiębiorstwami handlowymi i przemysłowymi w większych i mniejszych miastach, fabryki, młyny, cegielnie, tartaki, młeczarnie, wile i t. d., w cenie od 2000 do 1000 000 złotych. Dla kupujących pośrednictwo bezpłatne. Przyjmuje się dalsze zlecenia na kupno, sprzedaż lub zamianę nieruchomości wszelkiego rodzaju w Polsce, Niemczech i Gdańsku.

ODDZIAŁ II.: poleca się przy kupnie, sprzedaży, regulacji i inkasowaniu hipotek, depozytów, akcji, pretensji i t. d. dla dłużników i wierzycieli.

ODDZIAŁ III.: przeprowadza parcelację majątków ziemskich w Polsce.

Proszę zażądać bezpl. przesłania ośnośnych prospektów

EDMUND SUWALSKI, bankowiec Bydgoszcz ul. Sniadeckich nr. 2. Telefon nr. 590.

Przedstawicielom z dobrymi referencjami oddam na poszczególne obwoły zastępstwo pod korzystnymi warunkami.

Z okazji poświęcenia sztandaru Związku Drużyn Konduktorskich

składa Zarząd Z. D. K. Koło Chojnice

wszystkim Związkom, Towarzystwom, chrześnym, władzom kolejowym, cywilnym, szkole żeńskiej pod kierownictwem p. rektora Dziarnowskiego za branie udziału w poświęceniu sztandaru, taksamo wielebnemu ks. proboszczowi Makowskiemu za akt poświęcenia sztandaru i tak podniosłe słowa od stóp ołtarza serdeczne

„Bóg zapłać”.

Zarząd

M. Megger, prezes.

Wysyłka wprost do prywatnej klienteli 4 kawałki mydła toaletowego z zapachem waga od kawałka mniej więcej 200 gr., wartości w składzie 8,— zł. W cenie 4 zł. i 40 gr. za koszt wysyłkowe za poprzednim nadesłaniem gotówki, lub 5,— zł. za zaliczeniem. Przekazanie na P. K. O. nr. 200750 Poznań.

Fabryka chemiczna „PERSIŁ” Sp. z o. odp.
BYDGOSZCZ — BIELAWKI.

20 ZŁOTYCH I WIECEJ

mogą panie i panowie w każdym mieście przez sprzedaż naszych artykułów dziennie zarobić. Wzory za poprzednim nadesłaniem gotówki w wysokości 2.— zł. nie znaczkach pocztowych.

Fabryka chemiczna „PERSIŁ” Sp. z o. odp.
Bydgoszcz — Bielawki.

MASŁO z mleczarni i prima ser

poleca

Wirkus, Młyńska 20.

Fabryka Cukierków „Marja”

poleca się jako najtańsze i najlepsze źródło dla zakupu karmelków

CHOJNICE, Angowicka 30.

Poszukuję od zaraz

dziewczynę

która umie gotować.

Człuchowska 20 II.

Młodsza.

dziewczynę

do dzieci poszukuje

Wiśniewska
Dwoicowa 62.

Karty do gry

do nabycia

w księgarni **Dzien. Pomorsk.**

1 szafa do rzeczy

wertyko

i 2 łózka, stół i krzesła

są na sprzedaż. ul. Błóż Zakonna nr. 15.

Poszukuję od zaraz

dziewczynę

umiejącej gotować.

Warszawska Nr. 11.

Uczciwą

służącą

najchętniej ze wsi poszukuje

Borzyszkowski
Gdańska szosa 38.